

Dr Robert Vannoy: Kings, Wykład 8

© 2012, Dr Robert Vannoy, Dr Perry Phillips, Ted Hildebrandt

Podzielone Królestwo przed Jehu (931-841 p.n.e.)

II. Podzielone Królestwo przed Jehu W zeszłym tygodniu skończyliśmy rzymską cyfrę „I”, czyli „Zjednoczone Królestwo pod rządami Salomona, rozdziały 1–11”. To prowadzi nas do rzymskiej cyfry „II” na zarysie, który ci podałem, czyli „Podzielone królestwo przed Jehu”. Jak wiadomo, podział królestwa nastąpił w 931 r. p.n.e.

Rewolucja Jehu, podczas której unicestwił ród Achaba, przypada na rok 841 p.n.e., więc jest to okres około stu lat, 931-841 p.n.e., który będziemy rozpatrywać pod cyfrą rzymską. II.”

A. Zakłócenie 1. Duże „A” to „Zakłócenie”, a „1” to „Tło”. Czytałeś ten fragment w 1 Księdze Królewskiej, a także w komentarzu biblijnym Expositora. Ale na wstępie wspomnę, że to zakłócenie nie wydarzyło się bez precedensu. Innymi słowy, istniały czynniki, które doprowadziły do zakłóceń, które trwały już od jakiegoś czasu. Jeśli cofniesz się do początków historii Izraela w ziemi Kanaan, przypomnisz sobie umowę, którą Jozue zawarł z Gibeonitami, którzy przychodzili do niego, przedstawiając się jako z obcego kraju. To jest w 9 rozdziale Jozuego. Jozue zawarł z nimi traktat, co oznaczało, że Izraelici naprawdę nie mogli wykonać rozkazu Pana, aby zniszczyć ten lud, ponieważ przysięgli w imieniu Pana, że tego nie zrobią. Ale to oznaczało, że w samym sercu Kanaanu mieszkali ci Gibeonici i inni, którym pozwolono pozostać jako obcy element w tej ziemi.

Gibeonici W Księdze Jozuego 9:14 czytamy: „Mężowie izraelscy próbowali swoich zapasów, ale nie pytali Pana. Wtedy Jozue zawarł z nimi traktat pokojowy, aby pozwolić im żyć, a przywódcy zgromadzenia zatwierdzili go pod przysięgą”. Kiedy więc odkryją, że tak naprawdę są sąsiadami, a nie cudzoziemcami, wówczas w wersecie 18 Księgi Jozuego 9 czytamy: „Izraelici nie napadli na nich dlatego, że przywódcy zgromadzenia

złożyli im przysięgę na Pana, Boga Izraela.” W wersecie 19 czytamy: „Złożyliśmy im przysięgę na Pana, Boga Izraela. Nie możemy ich teraz dotykać. Oto, co zrobimy: pozwolimy im żyć, aby nie spadł na nas gniew za złamanie przysięgi, którą im złożyliśmy”.

Miastami wymienionymi w wersecie 17 są Gibeon, Kefira, Beerot i Kiriath Jearim, tworzące linię miast wyznaczającą linię podziału pomiędzy północą a południem, pośrodku ziemi Kanaan. Czasami nazywa się go „klinem gibeonitowym”, który znajduje się pomiędzy północą a południem. Ale była to obca, zwarta grupa zamieszkująca środek kraju, która zwykle dzieliła kraj na północ i południe. Jest to więc jeden z czynników, który mógł prowadzić do podziału między północą a południem.

Innym czynnikiem może być po prostu fakt, że pod względem terytorium i populacji istniały dwa główne plemiona, a były to Juda na południe od Jerozolimy i Efraim na północ od Jerozolimy. Zatem znowu mamy czynnik, który skłaniałby się ku podziału północy i południa — główne plemię Efraima na północy i główne plemię Judy na południu.

Dawid Początkowo w sprawie Judy   Potem istniały także wcześniejsze tendencje, które można spotkać w niektórych narracjach poprzedzających ten czas. Pamiętajcie, że na początku panowania Dawida panował on początkowo w Hebronie, tuż nad plemieniem Judy. Panował tam przez siedem lat, ale tylko nad pokoleniem Judy. W tym czasie Iszboszet, syn Saula, panował nad wszystkimi plemionami północnymi. Znajdujemy to w 2 Samuela 2, w pierwszych kilku wersecach: „Z biegiem czasu Dawid pytał Pana: Czy mam udać się do jednego z miast judzkich? [Stało się to zaraz po śmierci Saula.] Zapytał, a Pan odpowiedział: „Idź”. Dawid pyta: „Dokąd mam pójść?” „Do Hebronu” – odpowiedział Pan. Dawid udał się ze swoimi dwiema żonami, Ahinoam i Abigail, i osiedlił się w Hebronie”. W wersecie 4 czytamy: „Mężowie judzcy przybyli do Hebronu i tam namaścili Dawida na króla nad domem Judy”.

Widzicie, on jest królem tylko nad Judą. W rozdziale 5 2 Księgi Samuela, jak czytamy w pierwszych kilku wersecach, po zamordowaniu Iszboszeta, który w

międzyczasie panował nad plemionami północnymi, czytamy w rozdziale 5: „Wszystkie pokolenia Izraela przybyły do Dawida w Hebronie i powiedziały: „Jesteśmy twoim ciałem i krwią”. W przeszłości byłeś nad nami, kiedy to ty przewodziłeś Izraelowi w jego kampaniach wojskowych. I rzekł Pan; „Będziesz pasł mój lud, Izrael, zostaniesz ich władcą”. Wtedy starsi Izraela przybyli do Dawida w Hebronie. Król zawarł z nimi przymierze w Hebronie, zanim Pan namaścił Dawida nad Izraelem. Gdy został królem, miał 30 lat. Panował siedem lat nad Hebronem” i panował nad całym Izraelem 33 lata. Zatem w wersecie 5 widać wyraźne rozróżnienie panowania Dawida nad Judą, siedmiu lat i sześciu miesięcy nad samą Judą, zanim został uznany za króla przez plemiona północne. Zatem i tam widać refleksyjne tendencje do podziału na północ i południe.

Innym czynnikiem, który w rzeczywistości jest wcześniejszy od tego, co właśnie sprawdziliśmy, jeśli chodzi o chronologię, jest to, że w czasie wygnania Dawida, gdy był ścigany przez Saula, uciekł on, ratując swoje życie, i znalazł schronienie wśród Filistyńczyków. W czasie, gdy za panowania Saula przebywał na wygnaniu w Filistynie, utrzymywał bliskie stosunki z przywódcami Judy. Można to znaleźć w 1 Samuela 30, wersekt 26. Czytamy: „Kiedy Dawid przybył do Ziklag, [które jest miastem filistyńskim], wysłał część łupu do starszych Judy, którzy byli jego przyjaciółmi, mówiąc: «Oto dla was z łupów wrogów Pana. Posłał go do mieszkańców Judy i zawiera listę miejscowości w miastach judzkich. Dlatego Dawid utrzymywał w tym czasie bliskie stosunki z przywódcami Judy i miastami judzkimi, a gdy Saul umarł, było rzeczą naturalną, że Juda natychmiast ogłosiła go królem, ale plemiona północne tego nie zrobiły.

Przychylność Salomona dla Judy A teraz inny możliwy czynnik, o którym wspomniałem wcześniej, wracając do naszej dyskusji o Salomonie w rozdziale 4 1 Księgi Królewskiej, kiedy patrzyliśmy na te okręgi, które musiały zapewniać wsparcie dworowi Salomona, o czym wspomniałem wtedy nie wydaje się, aby istniało jakiegokolwiek odniesienie do obszaru Judy w tych dwunastu okręgach. Niektórzy więc uważają, że być może za panowania Salomona Judzie faworyzowano, a jeśli tak jest, to znowu może to prowadzić do podziałów. To było w 1 Królów 4; wśród tych dwunastu okręgów nie ma wzmianki o

Judzie ani mojego imienia, ani opisu jej obszarów. Nie wydaje się, aby którykolwiek z okręgów pokrywał się z terytorium Judy. Zatem wniosek, jaki niektórzy wyciągnęli, i jest to tylko wniosek, jest taki, że Juda nie była zobowiązana do zapewniania Salomonowi tego miesięcznego wsparcia. Zostali zwolnieni, co byłoby faworyzowaniem Judy, która była plemieniem Dawida i Salomona. Być może to był powód, dla którego faworyzowali własne plemię, jeśli tak było. Można więc zobaczyć, jak często prowadziły to do podziałów. Ale to tylko niektóre czynniki, które być może stanowią tło dla tego, co znajdujemy w tym momencie historii Izraela, kiedy dochodzimy do samego rozłamu i podziału królestwa na dwie części.

2. Bunt Jeroboama przeciwko Salomonowi i śmierci Salomona – 1 Królów 11:26-41

W porządku, numer „2” na twoim arkuszu to: „Buntownik Jeroboama przeciwko Salomonowi i śmierci Salomona”. W 1 Królów 11:26-41, jak pamiętacie, Jeroboam, często nazywany Jeroboamem, synem Nebata”, był urzędnikiem dworu Salomona, któremu powierzono nadzór nad siłą roboczą Efraima i Manasses. Jeśli spojrzysz na werset 28, przeczytasz: „Jeroboam był mężem wyróżniającym się i gdy Salomon zobaczył, jak dobrze młody człowiek wykonywał swoją pracę, powierzył mu nadzór nad całą siłą roboczą domu Józefa. Domem Józefa będą Efraim i Manasses. Efraim i Manasses byli dwoma synami Józefa, którzy zostali głowami obu plemion i terytoriów plemiennych Efraima i Manasses. Tak więc Jeroboam, syn Nebata, był odpowiedzialny za siłę roboczą tych dwóch pokoleń. On sam pochodził z pokolenia Efraima.

W wersecie 26 widać, że był on jednym z urzędników Salomona i Efraimitą. Jego matką była wdowa imieniem Serua. Oczywiście Efraim był plemieniem północnym, odpowiednikiem głównego plemienia południowego. To do niego przyszedł Achiasz i powiedział mu, że Pan odbierze Dawidowi królestwo i da mu znaczną jego część.

Wygląda na to, że już wcześniej był zdecydowany wzniecić bunt przeciwko Salomonowi. Mówię to na podstawie wyrażenia z wersetu 37, gdzie czytasz (to jest w słowie Achiasza; mówi): „A ciebie wezmę i będziesz panował nad wszystkim, czego zapagnie twoje serce”. Wygląda na to, że Jeroboam już rozważał i pragnął królestwa.

„Będziesz panował nad wszystkim, czego pragnie twoje serce, będziesz królem nad Izraelem”. Teraz, jak pamiętacie, ten człowiek, Efraimita, odpowiedzialny za tę siłę roboczą, najwyraźniej już pragnący sprawować władzę, zostaje skonfrontowany z prorokiem Achiaszem i zostaje mu powiedziany zarówno słowem, jak i symbolem, że będzie królem.

Mam na myśli to, że Achiasz miał ten płaszcz, który podarł na dwanaście kawałków i powiedział Jeroboamowi, żeby wziął dla siebie dziesięć kawałków. Następnie mówi, że ta symbolika oznacza, że Pan wyrwie królestwo z rąk Salomona i da mu dziesięć pokoleń. To jest werset 31. „Ale ze względu na mojego sługę Dawida i miasto Jerozolimę, które wybrałem spośród wszystkich pokoleń, będzie miał jedno pokolenie”. I tak Jeroboam spotyka Achiasza, który mówi mu słowem i symbolem, że Pan odbierze Salomonowi dziesięć pokoleń i mu je odda.

Jednak w miarę dalszych rozważań Achiasz wyjaśnia, że nie stanie się to za dni Salomona. W wersetach 34-35 mówi: „Nie wyjmę całego królestwa z rąk Salomona i będzie on rządził przez wszystkie dni swego życia. Przez wzgląd na Dawida, mojego sługę, którego wybrałem, aby strzegł moich przykazań i moich nakazów, odbiorę królestwo z rąk jego syna i dam wam dziesięć pokoleń. Jedno plemię dam jego synowi, aby Dawid, mój sługa, zawsze miał przede mną lampę w Jerozolimie”. Zatem Achiasz mówi Jeroboamowi, że zdobędzie te dziesięć pokoleń, ale nie stanie się to za dni Salomona; stanie się to za dni jego syna.

Ale najwyraźniej Jeroboam nie chciał czekać na czas Pana i czekać na śmierć Salomona. I najwyraźniej próbował zbuntować się jeszcze przed śmiercią Salomona. W wersecie 26 czytamy: „Jeroboam, syn Nebata, zbuntował się przeciwko królowi”. Następnie w wersecie 40 przeczytaliście, że Salomon próbował zabić Jeroboama, lecz Jeroboam uciekł do Egiptu, do króla Sziszaka, i pozostał tam aż do śmierci Salomona. Tak więc, jeśli umieścisz werset 26, gdzie jest napisane, że Jeroboam zbuntował się, wraz z werselem 40, gdzie jest napisane, że Salomon próbował zabić Jeroboama, wydaje się, że Jeroboam przedwcześnie próbował przejąć dla siebie północne plemiona jeszcze przed śmiercią Salomona.

Można powiedzieć, że jest to złowieszczy znak wskazujący, jakiego rodzaju panowania można się spodziewać po Jeroboamie, gdy zasiądzie on na tronie na północy. Wydaje się, że nawet na początku nie chciał tu słuchać słów proroka, który powiedział: „To się nie stanie za dni Salomona”. Próbował wziąć sprawy w swoje ręce. Wydaje się jednak, że niepowodzenie w zdobyciu królestwa przed śmiercią Salomona spowodowało konieczność ucieczki do Egiptu, gdzie przebywał aż do śmierci Salomona.

Powód, dla którego Bóg osądził Salomona w ten sposób, zabierając dziesięć plemion z jego linii – od jego potomków – został podany wcześniej w rozdziale, który omawialiśmy wcześniej w tym tygodniu. Wersety 9-13: „Wtedy rozgniewał się Pan na Salomona, ponieważ jego serce odwróciło się od Pana”. W wersecie 11 czytamy: „Pan rzekł do Salomona: «Skoro takie jest twoje postępowanie i nie zachowałeś mojego przymierza i moich praw, które ci nakazałem, z całą pewnością wyrwę ci królestwo i dam je komuś z wy, podwładni. Jednakże nie uczynię tego ze względu na Dawida, twój ojca, za twój życia”. Zatem rozumiesz powód tam, a także w wersecie 33, w rozdziale, któremu przyjrzymy się dziś wieczorem. Czytacie: „Uczynię to, ponieważ mnie opuścili i oddali pokłon Asztoret, bogini Sydończyków, Kemoszowi, bogu Moabitów, i Molochowi, bogu Ammonitów, i nie chodzili moimi drogami ani nie czynili tego, co słuszne w moich oczach albo przestrzegał moich ustaw i praw, jak Dawid, ojciec Salomona”. Oto powody, dla których odwrócił się od przymierza i poszedł za fałszywymi bogami.

OK, to jest numer „2”, „Buntownik Jeroboama przeciwko Salomonowi”. A potem na końcu 1 Król. 11, werset 41, czytacie o śmierci Salomona. „Jeśli chodzi o wszystkie inne wydarzenia za panowania Salomona, wszystko, czego dokonał i mądrość, którą okazał, jest zapisane w Księdze Kronik Salomona. Salomon królował w Jerozolimie nad całym Izraelem czterdzieści lat, po czym spoczął ze swoim ojcem . I został pochowany w mieście Dawida, swego ojca, a Roboam, jego syn, został po nim królem”.

3. Głupia postawa Roboama – 1 Król. 12   To prowadzi nas do punktu „3”: „Głupia postawa Roboama”. To jest 1 Król. 12 – następny rozdział. Pod koniec rozdziału 11

czytamy, że Roboam został następcą króla po Salomonie. Wydaje się, że jest to normalna kolejność. Jednakże w wersecie 1 rozdziału 12 znajduje się interesujące stwierdzenie: „Rechoboam udał się do Sychem, dokąd udali się wszyscy Izraelici, aby uczynić go królem”. Wygląda na to, że jest to odniesienie do plemion północnych. Pamiętajcie, że kiedy Dawid został królem, początkowo był królem Judy, dopiero później został przyjęty i uznany za króla nad plemionami północnymi. Wygląda na to, że kiedy ta sukcesja ma miejsce tutaj, Roboam uważa, że konieczne jest udanie się do Sychem i uzyskanie uznania królewskiego przez plemiona północne.

W drugim wersecie czytamy, że gdy Jeroboam, który uciekł do Egiptu, usłyszy o tym, szybko wraca do Egiptu, aby być tam obecnym. Podczas tego spotkania dowiadujesz się, że od Roboama zażądano złagodzenia jarzma, które Salomon nałożył na lud Izraela. W wersecie 4 czytacie, że zgromadzenie powiedziało: „Twój ojciec włożył na nas ciężkie jarzmo. Ale teraz złagodź ciężką pracę i ciężkie jarzmo, które na nas nałożył, a będziemy ci służyć”.

Roboam prosi o trochę czasu do namysłu. Konsultuje się z kilkoma doradcami, którzy doradzali jego ojcu Salomonowi, a oni poradzili mu, aby się na to zgodził, ale potem poradzili mu, aby skonsultował się z kilkoma młodszymi doradcami. Czytacie w wersecie 10: „Młodzi mężczyźni, którzy z nim dorastali, odpowiedzieli: «Powiedz tym ludziom, którzy ci mówili: «Twój ojciec włożył na nas ciężkie jarzmo, ale uczyni je lżejszym», powiedz im: «Mój mały palec jest grubsza niż talia mojego ojca. Mój ojciec włożył na was ciężkie jarzmo, Ja uczynię je cięższym. Mój ojciec bił cię biczami, ja będę cię biczować skorpionami.»” Innymi słowy, należało zaostrzyć nie tylko zadania, ale i kary. „Mój ojciec ubiczował was biczami, ja będę was biczować skorpionami”. Skorpion to skórzany pasek wypełniony ostrymi występami z metalu, kamienia lub czegoś podobnego, co może przeciąć. Zadania są intensyfikowane, kary zaostwiają się i z pewnością te słowa zdradzają głupią postawę, nie tylko głupią postawę – nie są to słowa prawdziwego króla przymierza – kogoś, kto troszczy się i współczuje ludziom, nad którymi jest i umieszczony jako linijka.

Zatem odpowiedź Izraela jest zawarta w wersecie 16: „Kiedy cały Izrael zobaczył,

że król ich nie słucha, odpowiedzieli królowi: «Jaki udział mamy w Dawidzie i jaki udział w synu Jessie? Do twoich namiotów, Izraelu. Dbaj o swój dom, Dawidzie». Izraelici mówią więc, że nie przyjmujemy cię na króla, ale Roboam nie jest gotowy zaakceptować takiej odpowiedzi.

W wersecie 18 wysła więc człowieka o imieniu Adoniram . Czytałeś, że król Roboam wysłał Adonirama, który był odpowiedzialny za pracę przymusową. On był za to odpowiedzialny pod rządami Salomona, ojca Roboama. „Ale cały Izrael ukamienował go na śmierć. Król Roboam wsiadł na swój rydwan i uciekł do Jerozolimy. Dlatego Izrael aż do dnia dzisiejszego buntuje się przeciwko domowi Dawida” – prawdopodobnie trwa to do dnia, w którym została napisana Księga 2 Królów. Innymi słowy, królestwo w tym momencie zostało podzielone i pozostało podzielone do końca swojej historii. W ten sposób spełniło się proroctwo z 1 Król. 11:39. Achiasz powiedział, mówiąc od Pana: „Ukorzę przez to potomstwo Dawida, ale nie na zawsze”. W ten sposób proroctwo się spełniło i Juda pozostaje oddzielona od Izraela przez resztę historii Izraela, aż do czasu wygnania, kiedy Królestwo Północne zostaje zabrane do Asyrii w 722 roku p.n.e.

Jest jeszcze jedna rzecz, która może mieć znaczenie w 1 Królów 12:16. Granica między poezją hebrajską a prozą hebrajską jest bardzo płynna. Podstawową rzeczą, na którą zwykle wskazuje się jako cechę poezji hebrajskiej, odróżniającą poezję od prozy, jest paralelizm. I widzicie, że macie tutaj pytanie: „Jaki udział mamy w Dawidzie?” następnie: „Jaką rolę mamy w synu Jessego?” Otrzymujemy więc dwie równoległe linie. „Do swoich namiotów, Izraelu”, a potem: „Strzeż swojego domu, Dawidzie!” Widzisz, że masz tam podwójne podobieństwa. Podobną paralelę można znaleźć także w prozie, a to jest przykład. To mocny sposób wyrażania rzeczy. Tego rodzaju powtarzalna retoryka jest charakterystyczna dla ogólnie pisarstwa semickiego.

A. Próba Roboama ponownego podbicia Izraela – 1 Król. 12:21-24

No dobrze, to była „3” „Głupia postawa Roboama”. „a” to: „Zakłócenie”. „b” to: „pierwsi trzej królowie Judy”, czyli Roboam, Abijasz i Asa. Zatem „1” to Roboam, 1 Król. 11:42-14:31, co znajduje odpowiednik w 2 Kronik 9:31-12:16. Mam tam dwa

podpunkty, również w twoim zarysie: „a” to „Próba Rechoboama, aby ponownie podbić Izrael, 1 Król. 12:21-24”. A „b” to: „Stosunki z Egiptem”.

Przyjrzyjmy się najpierw próbie Roboama ponownego podboju Izraela, 1 Królów 12:21-24. Pod koniec tego rozdziału, nie do końca, ale na początku, w wersecie 21, czytamy, że Roboam postanawia zebrać armię, aby spróbować siłą podbić plemiona północne; przywrócić jedność królestwu. Jednak spotyka go prorok. Słowo Boże dociera do Szemiasza, który następnie przychodzi do Roboama i mówi mu: Nie rób tego. W wersecie 24 czytamy: „Tak mówi Pan: Nie wyruszajcie przeciwko swoim braciom, Izraelitom. Idźcie wszyscy do domu, bo to moje dzieło. Usłuchali więc słowa Jehowy i zgodnie z poleceniem Jehowy powrócili do domu”. W tej sprawie Roboam poddaje się słowu Pana, słowu proroka. Porzuca swoje plany, a podział pozostaje.

B. Stosunki Roboama z Egiptem – 1 Król. 14 „b” brzmi: „Jego stosunki z Egiptem”. To powoduje przejście do rozdziału 14. 1 Królów 14:25-28. Dzieje się tutaj tak, że autor Księgi Królewskiej w tym momencie rozdziału 12 przenosi się do tego, co dzieje się na północy z Jeroboamem i jego zastawą ze złotymi cielcami itd., i wraca do Roboama dopiero w rozdziale 14 :21 i następnym. Ale czytacie tam 1 Królów 14:25: „W piątym roku panowania króla Roboama Sziszak, król Egiptu, zaatakował Jerozolimę. Splądrował świątynię i pałac królewski”. Czytacie: „Zabrał wszystko, łącznie ze wszystkimi złotymi tarczami, które wykonał Salomon, więc Roboam sporządził w ich miejsce tarcze z brązu”.

To odniesienie jest interesujące, ponieważ jest to jedno z wydarzeń z okresu królestwa, potwierdzone dodatkowymi dowodami biblijnymi. I tak naprawdę z egipskich zapisów dowiadujemy się, że kiedy Sziszak zaatakował Jerozolimę, było to w rzeczywistości częścią większej kampanii. To nie było tak, że wyszedł z Egiptu tylko po to, żeby zaatakować Jerozolimę. Tylko o tym mówi nam odniesienie biblijne. Jednak na ścianach świątyni w Tebach odnaleziono inskrypcję zwycięstwa w tej kampanii. W inskrypcji tej Shishak wymienia liczne miasta, które splądrował. To jest interesujące; były to miasta nie tylko w Judzie, ale także w Królestwie Północnym. Jest to dość

uderzające, ponieważ pamiętacie, że Jeroboam, który był teraz królem Królestwa Północnego, gdy przedwcześnie próbował zbuntować się przeciwko Salomonowi, ale bezskutecznie, uciekł do Egiptu i schronił się u Sziszaka. Można by pomyśleć, że Jeroboam i Sziszak będą w przyjaznych stosunkach. Ale w tym momencie nie wydawało się to mieć większego znaczenia, ponieważ Sziszak podejmuje tę kampanię w ziemi Kanaan. W rzeczywistości atakuje się nie tylko Jerozolimę, ale także miasta Królestwa Północnego.

Shishak i Izrael   Nie wiem, czy znacie te dwa tomy. Są to dwa standardowe tomy tekstów starożytnego Bliskiego Wschodu. To jest angielskie tłumaczenie tekstów z Egiptu, Mezopotamii i Hetytów, ogólnie ze starożytnego Bliskiego Wschodu. Teksty te zostały przetłumaczone i opublikowane. Teksty zostały zredagowane przez Jamesa Pritcharda, a tomy noszą nazwę *Ancient Near Eastern Texts* i w skrócie ANET. Istnieje także tom towarzyszący zatytułowany *Ancient Near Eastern Pictures*, odnoszący się do Starego Testamentu. W wielu przypadkach teksty przetłumaczone w pierwszym tomie mają swoje zdjęcie w drugim tomie.

Tekst inskrypcji zwycięstwa autorstwa Shishaka znajduje się na stronie 263 w starożytnych *tekstach bliskowschodnich*. A w *Ancient Near Eastern Pictures* znajduje się zdjęcie 349. Pokażę ci to i przekażę innym. Myślę, że ciekawie jest to zobaczyć. Zdjęcie 349 na stronie 128, tutaj na dole, widać zdjęcie Shishaka i otaczające go napisy. Jest tu napisane: „Lista miast palestyńskich i syryjskich zdobytych przez Szeszonka”, która jest taka sama jak Sziszak. Szeszonk i Sziszak są tacy sami. Powodem tej odmiennej pisowni są różne koncepcje wymowy egipskich hieroglifów. Pozwólcie, że to przekażę...

Znaleziono także inny dowód, a jest nim fragment pomnika znalezione go w Megiddo, noszącego imię Shishak. Większość uważa, że oznacza to prawdopodobnie, że w czasie tej kampanii wznosił on w Megiddo jakiś pomnik jako pomnik zwycięstwa i umieścił na nim swoje imię. Znaleziono fragment tego z jego imieniem. Sprawdź *starożytne teksty bliskowschodnie*, strona 264. Nie mamy jednak tego zdjęcia. A więc to jest atak Shishaka wspomniany w Kings.

Pełniejszy opis ataku i jego powodów znajduje się w 2 Kronik 12, który jest fragmentem równoległym. Jeśli spojrzysz na 2 Kronik 12:5, przeczytasz tam, że Szemiasz – ten sam prorok, który powiedział Roboamowi, aby nie wracał i nie atakował północy – w 2 Kronik 12:5 jest napisane: „Prorok Szemiasz przybył do Roboama i przywódcy Judy, którzy zgromadzili się w Jerozolimie ze strachu przed Sziszakiem. Powiedział do nich: Tak mówi Pan: Opuściliście mnie; dlatego teraz powierzam cię Sziszakowi. Przywódcy Izraela i król upokorzyli się i powiedzieli: «Pan jest sprawiedliwy». Gdy Pan zobaczył, że się upokorzyli, Pan skierował do Szemiasza te słowa: Ponieważ się upokorzyli, nie zniszczę ich, ale wkrótce dam im wybawienie. Mój gniew nie zostanie wylany na Jerozolimę przez Sziszaka. Jednakże staną się mu poddani, aby mogli poznać różnicę pomiędzy służeniem mi a służeniem królom innych krain. Kiedy Sziszak, król Egiptu, napadł na Jerozolimę, ukradł skarb świątyni”.

Myszę, że jest jasne, że atak nastąpił, ponieważ Reabom i Juda odwrócili się od Pana. Ale kiedy pokutowali i wyznali, że Pan jest sprawiedliwy, Pan poprawił sytuację, tak że chociaż zostali splądrowani, nie zostali całkowicie zniszczeni.

Drugi król Judy – Abijasz OK, to jest „Rechoboam i jego próba odzyskania Izraela” i jego stosunki z Egiptem. Po drugie, Abijasz lub Abijam, jego imię pojawia się w obu formach. 1 Królów 14:31-15:8 i odpowiednik w 2 Kronik 13:1-22. Abijasz panował krótko, zaledwie trzy lata. W 14:31 czytamy, że „Rechoboam odpoczął ze swoimi ojcami”. To charakterystyczny sposób powiedzenia, że umarł. „Został pochowany razem z nimi w mieście Dawida. Jego matka miała na imię Naama. Była ona Ammonitką, a syn ten, Abiasz, został po nim królem”. Następnie w 15:1 czytamy: „W osiemnastym roku panowania Jeroboama, syna Nebata, Abijasz został królem Judy i panował w Jerozolimie przez trzy lata. Jego matką było na imię Maaka, córka Abiszaloma. Popełnił wszystkie grzechy, jakie popełnił przed nim jego ojciec; jego serce nie było całkowicie oddane Panu, swemu Bogu, jak serce Dawida, jego praojca”.

Teraz wydaje się, że miał złożoną osobowość, jeśli chodzi o lojalność wobec Pana. W 1 Królów 15:3 czytamy, że „jego serce nie było całkowicie oddane Panu, lecz

Pan go oszczędził ze względu na Dawida”. Ale w 2 Kronik 13:15-18 widzimy inną stronę obrazu. 2 Kronik 13:15: „A mężowie judzcy podnieśli okrzyk bojowy. Na dźwięk okrzyku bojowego Bóg rozgromił Jeroboama i całego Izraela przed Abijaszem i Judą. Izraelici uciekli, zanim Juda i Bóg wydali ich w ich ręce. Abijas i jego ludzie zadali im ciężkie straty, tak że wśród zdolnych żołnierzy izraelskich zginęło 500 000 osób. Przy tej okazji mężowie izraelscy zostali pokonani. Mężowie judzcy odnieśli zwycięstwo, ponieważ polegali na Panu, Bogu swoich ojców. Abijas ścigał Jeroboama i odebrał mu miasta Betel, Jeszanę i Efron wraz z okolicznymi wioskami. Za czasów Abijasza Jeroboam nie odzyskał władzy”.

Zatem w 2 Księdze Kronik czytamy, że Juda polegając na Panu, odniósł zwycięstwo nad atakiem Jeroboama z północy. Widzimy więc, że jego życie musiało być mieszaniną wiary i niewiary. Ale z pewnością dzięki miłosierdziu Bożemu Jerozolima nie została zniszczona ani przez Sziszaka, ani przez ten atak z północy, ale wskazuje to na to, że serce Abijasza nie było doskonałe wobec Pana, jak powinno być. Jak mówi Kings w wersecie 3: „Jego serce nie było całkowicie oddane Panu, swemu Bogu”. Królowie niezbyt szczegółowo traktują Abijasza, a jego panowanie było krótkie.

Trzeci król Judy – Asa   Przejdźmy do Asy, trzeciego władcy Judy, 1 Król. 15:8-24 i 2 Kronik 14-16. Teraz Asa był głównym królem. Rządził czterdzieści jeden lat. Miał długie panowanie. Widzimy to w 1 Królów 15:9: „W dwudziestym roku panowania Jeroboama Asa został królem Judy i panował w Jerozolimie czterdzieści jeden lat”. To dłużej niż w przypadku Saula, Dawida czy Salomona. Długość panowania Saula jest nieco niejasna. W wersecie opisującym długość jego panowania występuje zniekształcenie tekstu. 1 Sam 13:1 Wierzę. „Saul miał trzydzieści lat, kiedy został królem i panował nad Izraelem”, mówi NIV, „czterdzieści dwa lata”, ale to „czterdzieści” było wstawką, podobnie jak „trzydzieści”. W tekście jest tam wkładka. Zobacz, że notatki do tekstu NIV mówią, że w języku hebrajskim nie ma „czterdzieści”. Nie jest więc jasne, jak długo panował Saul. Wydaje mi się, że w Dziejach Apostolskich znajduje się wzmianka o długości panowania Saula. Nie jestem pewien, czy uda mi się to znaleźć. Może to być w Dziejach

Apostolskich 13:21? Tak: „Wtedy lud poprosił o króla, więc dał im Saula, syna Kiswa, z pokolenia Beniamina, który rządził czterdzieści lat”. Ale widzisz, jest napisane w 1 Sam. 13:1 w tekście hebrajskim: „Saul miał rok, gdy został królem, a panował dwa lata”. W Dziejach Apostolskich 13 czytamy: „Panował czterdzieści lat”. Jeśli czyta się to tak, jak podaje NIV, nie panował on „czterdzieści lat”; panował „czterdzieści dwa lata”. Ta czterdzieści może być liczbą okrągłą w porównaniu z dokładniejszymi czterdziestoma dwoma. Rzecz w tym, że w tekście 1 Samuela 13:1 coś się z nim stało. Ewidentnie jest tam problem z tekstem.

W każdym razie, jeśli panował czterdzieści dwa lata, to to, co właśnie powiedziałem o Asie, nie jest prawdą – powiedziałem, że Asa panował dłużej niż Saul, Dawid czy Salomon. Panował czterdzieści jeden lat. Dawid panował czterdzieści lat, a Salomon panował czterdzieści lat. Czytamy o Dawidzie w 1 Królów 2:10: Dawid spoczął ze swoimi ojcami, został pochowany w mieście Dawida, panował czterdzieści lat nad Izraelem, siedem lat w Hebronie, 33 lata w Jerozolimie. Salomon zaś w 1 Księdze Królewskiej 11:42: „Salomon królował w Jerozolimie nad całym Izraelem przez czterdzieści lat”. I królował Asa czterdzieści jeden lat.

Opisywano go jako dobrego króla, którego serce było słuszne. Jednakże w 1 Królów 15:1 jest zastrzeżenie: „Asa uczynił to, co było słuszne w oczach Pana [15:11] tak, jak uczynił jego ojciec Dawid. Wygnał z kraju prostytutki świątynne, pozbył się bożków, które stworzył jego ojciec, a nawet usunął swoją babcię Maakę ze stanowiska królowej matki, ponieważ stworzyła odrażający słup Aszery. Asa ściął ten słup i spalił go w dolinie Cedronu”. Ale jego kwalifikacje podano w wersecie 14: „Chociaż nie usunął wyżyn, serce Asy było całkowicie oddane Panu przez całe życie. Wniósł do świątyni Pańskiej srebro i złoto, przedmioty, które poświęcił on i jego ojciec”. Wyrażenie, że „ktoś, kto miał doskonałe serce wobec Pana, jednakże nie usunął wyżyn” lub coś podobnego, można znaleźć w wielu miejscach w Księdze Królewskiej. Myślę więc, że powinniśmy przyjrzeć się, czym były te wyżyny i jakie są implikacje, co jest dość złożonym pytaniem. Trudno wiedzieć, jak to dokładnie wyjaśnić.

Zanim to zrobimy, zróbmy pięciominutową przerwę.

Przepisane przez Kristen Ramey
Szorstki pod redakcją Teda Hildebrandta
Ostateczna edycja: dr Perry Phillips
Z ponowną narracją dr Perry'ego Phillipsa